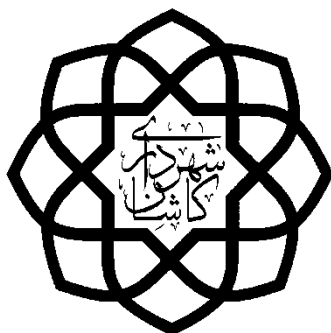

بسمه تعالی

شهرداری کاشان

معاونت معماری و شهرسازی و سازمان زیباسازی

(شرکت مهندسين مشاور آرمانشهر)

راهنما و ضوابط اولیه طراحی نمای ساختمان های شهر کاشان

ویرایش اول

بهار ۱۳۹۵

راهنمای انجام کار

مالک محترم خواهشمند است با رجوع به مهندس معمار، بر اساس ضوابط و راهنماهای مشخص شده در این دفترچه نمای ساختمان خود را در مقیاس ۱/۱۰۰ تهیه کرده و با در دست داشتن مدارک زیر جهت بررسی و تایید نهایی خود به دفاتر پیش خوان مراجعه فرمایید.

مدارک لازم:

۱- سه نسخه پرینت رنگی نما با مقیاس ۱/۱۰۰ (نما بایستی دارای کد گذاری ارتفاعی و کد گذاری برای نمایش فرو رفتگی ها و برجستگی ها سطح نما باشد. مصالح استفاده شده بایستی مشخص شود. در صورت عدم رعایت مقیاس، نما به هیچ عنوان بررسی نمی شود.)

۳- فایل اوتوکد نما

۴- کپی نقشه های معماری و دستور تهیه نقشه

۵- برای معابر اصلی طبق فرمت مشخص شده انجام گردد

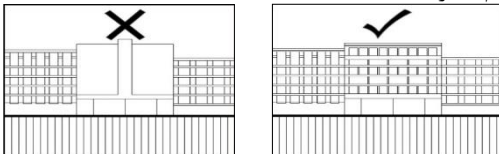
توجه: در صورت ناقص بودن هر یک از موارد فوق نما به هیچ عنوان بررسی نمی شود.

راهنما های عام

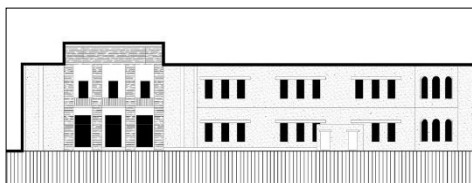
- شخصیت طراحی یک ساختمان باید متناسب با ساختمان های اطرافش باشد (ویژگی های مشترک داشته باشند) و در عین حال شامل ویژگی های منحصر به فرد و متفاوت با دیگر ساختمان ها نیز باشد. وجوه تشابه و تفاوت در ارتباط با موارد زیر مطرح می باشند:

- شکل ساختمان و تراکم (با توجه به تفاوت کاربری ها و مجوز های کسب شده)
- خط بام ها و سیمای جان پناه
- الحاقات خارجی ساختمان ها مانند ، کارهای هنری، سایبان های خاص، منظرسازی ورودی ها و غیره
- چیدمان و آرایش پنجره ها، اندازه، جهت و موقعیت قرارگیری آنها و غیره
- مصالح و رنگ

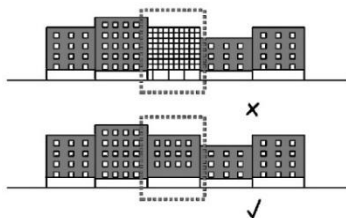
- باید نمای جدید با نمای ابنیه همجوار هماهنگ باشد و به مقیاس آنها احترام گذارد.

- صاحبان ملک و طراحان و معماران موظف هستند در هنگام ارائه نقشه خود، برای دستیابی به ریتم، تناسبات، ترکیب مصالح و ... در طرح نمای پیشنهادی، نمای خود را با نمای ساختمان های موجود همجوار بنای خود هماهنگ کنند.

- در صورت قرار گرفتن ساختمان مورد طراحی در بافت تاریخی، طر مدول و تناسبات و خطوط نمای عناصر تاریخی اجر نهد.

- هرگونه نماسازی مغایر با سیمای کلی بافت ممنوع است.

- سبک های ناهماهنگ با شهر کاشان اکیدا ممنوع می باشد (مرسوم به رومی و دیگر موارد)

- ساختمان های مسکونی باید به گونه ای طراحی شوند که ساختمان های تجاری اطراف را کامل کنند و باید شخصیت شهری داشته باشند تا حومه شهری.
- تفاسیر جدید از سبک های ساختمانی سنتی در خیابان تشویق شود. در این بین یک طراحی جدید که بر اساس شباهت های اساسی بین ساختمان های قدیمی موجود در مرکز شهر شکل می گیرد، اما از آنها کپی برداری نمی کند، ترجیح داده می شود.
- تقلید محض از سبک ساختمان های قدیمی خیابان توصیه نمی شود.

ریتم های افقی و عمودی و جزئیات

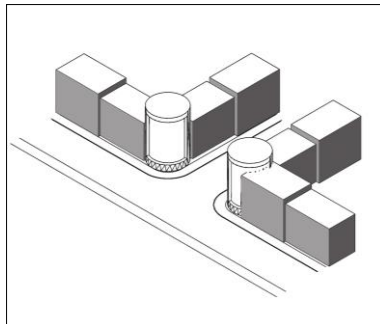
- ساختمان ها باید دارای نقاط تمایز قوی در حد فاصل طبقه همکف و طبقات فوقانی باشند. این نقاط تمایز می تواند به واسطه استفاده از پیشامدگی نما، تفکیک مصالح و ... ایجاد شود. (برای ساختمان های با ارتفاع بیش از ۸ متر) **درب ساخت**
- پرداختن به جزئیات مناسب با هویت نما با توجه به پهنه تاریخی الزامی است

- جزئیات نما باید واجد ارزش باشند نه صرفاً تزئینی و این عناصر باید با ساختار کلی نما، عملکرد و سایر موارد در نما در ارتباط باشد.

- برای ساختمان های واقع در تقاطع ها، باید عناصر و جزئیات معماری ویژه و نقاط تمرکز ساختمانی در نبش بناها در طراحی گنجانده شوند تا بر اهمیت مکان ساختمان تأکید و آن را تقویت نمایند. (تاکید برکنج) مثلاً توده های پیشنهادی در نبش ها به لحاظ فرم باید متمایز از کل محور باشند. این تمایز نباید به تضاد در سبک و مصالح کاربردی بیانجامد.

- ساختمان های مرتفع (با ارتفاع بیش از ۱۲ متر) باید در نما به قسمت های خردتری تقسیم شوند. این تفکیک به کمک تغییر مصالح، پیشامدگی، فرورفتگی و سایر شیوه های مورد تأیید انجام می گیرد **مخصوصاً در طبقات همکف**
- با توجه به شرایط اقلیمی شهر کاشان هرگونه استفاده از پوشش های شیب دار در بام و نما اکیدا ممنوع می باشد.

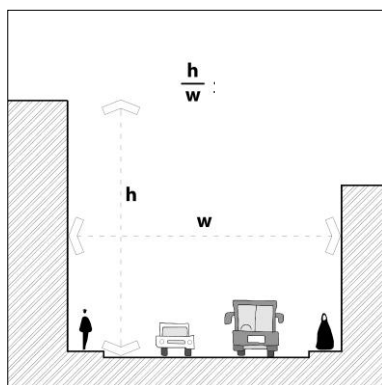

دستورالعمل های زیر طراحی انجام می

الف: در صورتی که $h/w > 1$ کشش غالب برای طبقات بالاتر از همکف بایستی افقی باشد.

ب: در صورتی که $1/2 \leq h/w \leq 1$ کشش های افقی و عمودی بایستی همدیگر را خنثی کنند.

ج: در صورتی که $h/w < 1/2$ باشد کشش غالب بایستی عمودی باشد.

الف

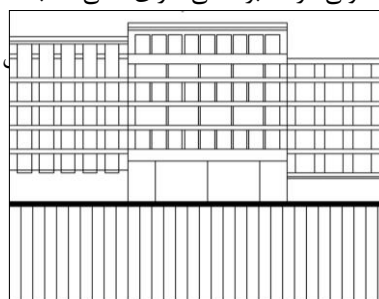
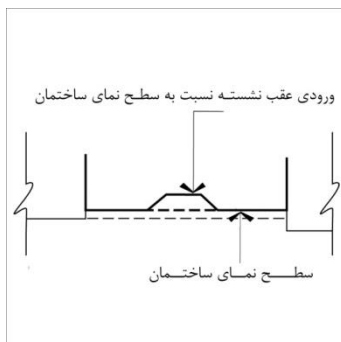
- کشش ها از راه های زیر می تواند ایجاد شود
 - تو رفتگی و بیرون زدگی در نما
 - هم راستا شدن پنجره ها در راستای افقی یا عمودی یا هردو
 - تغییر مصالح و رنگ

بازشوها (ورودی و پنجره)

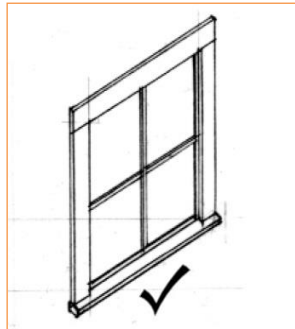
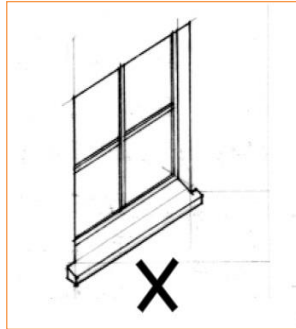
- مشخص تر کردن پنجره های اصلی طبقات فوقانی ساختمان ها با ایجاد سایه روشن از طریق فرورفتگی و یا قاب بندی آنها، توصیه می شود (برای ساختمان های با ارتفاع بیش از ۸ متر).
- برای ورودی ها باید یک ظاهر معماری منحصر به فرد از طریق دو یا چند مورد از اجزاء زیر ایجاد شود:
 - طاق نماهای بلندتر و عمیق تر
 - سایبان های بیرون زده
 - نمایی که اندکی تو رفته است
 - قرار گرفتن در پشت یک جلوخان (forecourt)
 - ایوان هایی با فرم سقف منحصر به فرد

- ایجاد ورودی های پیاده مسکونی در معابر اصلی دارای کمی عقب نشینی الزامی می باشد، چرا که تکرار ورودی های تورفته،

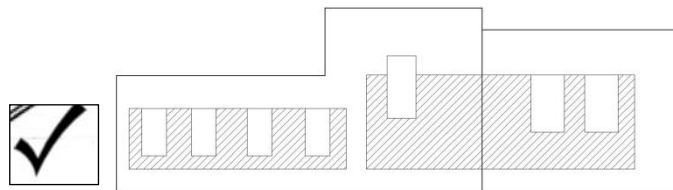
با در نظر گرفتن عابر پیاده کمک می کند. همچنین در برابر عوامل جوی

- اگر ورودی ها از بیرونی ترین نمای ساختمان عقب تر باشند، باید با استفاده از المان هایی نظیر چراغ ها، داربست های مورد استفاده برای گیاهان بالارونده، سایبان ها و دیگر عناصر معماری متمایز و تعریف گردند.
- توجه به جزئیات کالبدی و قاب بندی پنجره ها و ... در طراحی نماها الزامی است. همچنین تناسبات $1/2$ تا $1/3$ برای پنجره ها توصیه می شود.

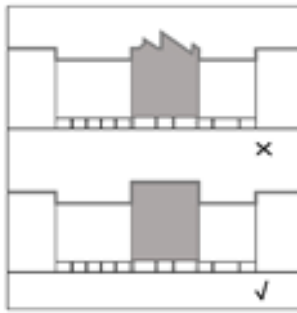

- در طراحی نما هم راستا بودن پنجره ها در راستای افقی و عمودی الزامی است و حتی الامکان با پنجره های بناهای اطراف نیز هم راستا شود. در صورتی که طراحی پلان ساختمان به نحوی باشد که نمی توان پنجره ها را هم راستا نمود می توان مانند تغییر مصالح خاص در اطراف پنجره این کار انجام شود.

خط بام و آسمان

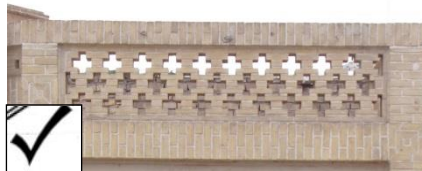
- استفاده از فرم های نامتجانس در بام یا پیشانی ساختمان ها مجاز نیست.

- خط بام باید دارای جزئیات کافی باشد و خط بام بدون جزئیات معمارانه ممنوع می باشد.

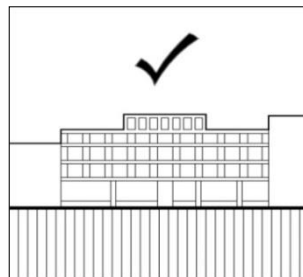
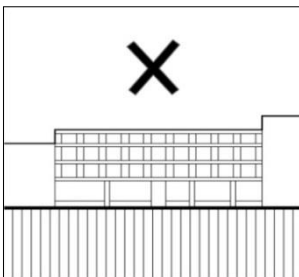
نمونه برای ساخت های جدید

نمونه برای بافت تاریخی

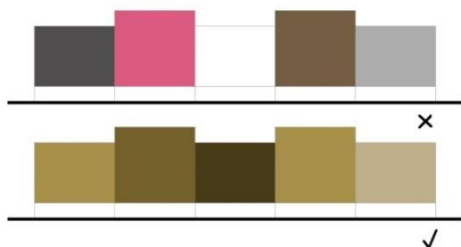
- در مورد قطعات بزرگ (قطعات با بر بیش از ۱۵ متر) در طول محور، تنوع خط بام برای کاهش طول افقی بنا در دید ناظر، در ضمن رعایت سازگاری آن با سبک معماری بنا باید لحاظ گردد.

- در نماهای قابل روئیت از معابر، جان پناه باید به گونه ای شکل بگیرد که تجهیزات و تاسیسات مکانیکی پشت آن، از محدوده عبور عابرین پیاده در خیابان قابل روئیت نباشند. (فضاهای نیمه باز مانند تراس جهت تقویت چشماندازهای مناسب شهری، برای نگهداری گل و گیاه و موارد مشابه مجاز می باشد ولی بهره برداری از این فضاها به عنوان انباری مانند محل قرار گیری مواد غذایی، سوخت و غیره و خشک نمودن البسه ممنوع است) **خر پشته**

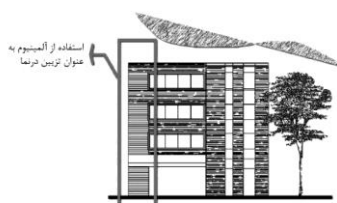

- در احداث ابنیه، انتخاب مصالح نماهای ساختمانی باید به گونه ای باشد که علاوه بر رعایت ضوابط و مقررات طرحهای جامع و تفصیلی و سایر مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، موجب آلودگی محیط زیست نشود و قابل بازیافت و پاکسازی باشد.
- باید در انتخاب مصالح مورد استفاده در نما حداکثر دقت برای ایجاد نمای یکپارچه انجام گیرد.
- ضمن رعایت پالت رنگی ارائه شده رنگ بنا باید با بنای مجاور آن هماهنگ باشد. باید طیف رنگی مشابه را انتخاب نمود. این انتخاب باید بر اساس پالت رنگی مجاز باشد. (در بافت تاریخی غالب رنگ بایستی از طیف رنگ گرمی باشد).

پالت رنگی – طیف های رنگی عمده در نما که مجاز

- پرهیز از تنوع شدید (به حد اغتشاش، بیش از ۳ نوع مصالح کاربردی که شامل شیشه های بازشوها نیز می شود) در مصالح ها و رنگ های عمده نما الزامی است. (منظور از عمده آن است که سطوح بیشتری از نما را تشکیل دهند).
- استفاده از مصالح با رنگ های تیره در سطح نما در سطوح وسیع (بیش از ۱۰ درصد نما) غیرمجاز است.
- استفاده از شیشه به عنوان مصالح غالب و به صورت سطح وسیعی از نما ممنوع است و باید غلبه با مصالح آجر، سنگ (رنگ روشن) باشد (درصد بیشتر به آجر اختصاص داده شود)
- استفاده از شیشه های آینه ای و رفلکسی و نیز سنگ های جلا داده شده ای که نور را منعکس می کنند در سطح وسیعی از نما مجاز نمی باشد.
- استفاده از سرامیک، کامپوزیت، سنگ گرانیات به صورت مصالح عمده ممنوع می باشد.
- استفاده از فلز (آلومینیوم و ...) و بتن نمایان به عنوان تزئینات در نما (حداکثر ۱۰ درصد از سطح کل نما) مجاز است. اما نه به عنوان مصالح اصلی نما.

موضوع	رنگ			مصالح					
	رنگ غالب و زمینه	رنگ مکمل توصیه ای	رنگ تیره حداکثر	آجر حداقل	سنگ حداکثر	*کامپوزیت حداکثر	*آلومینیوم حداکثر	چوب حداکثر	شیشه حداکثر
محدوده مصوب تاریخی	کرم و بژ	آبی فیروزه ای قهوه ای روشن اخرایی گل بهی	۵٪	۶۰٪ به عرض حداقل ۵ سانتیمتر	۲۰٪	ممنوع	ممنوع	ممنوع به استثناء بازشوها	ممنوع به استثناء بازشوها
خارج از محدوده مصوب تاریخی	طبق پالت رنگی	آبی فیروزه ای قهوه ای روشن اخرایی گل بهی	۱۰٪	۵۰٪ به عرض حداقل ۵ سانتیمتر	۲۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۲۵

جداره های فاقد جزئیات

- استفاده از نماهای بزرگ مقیاس (با بر بیش از ۱۵ متر)، بدون جزئیات و یکنواخت، مجاز نمی باشد. دیواره های طولانی بدون ریتم های مناسب بر روی آن خسته کننده هستند و غنای خیابان را کاهش می دهند و باید علاوه بر تعبیه دسترسی و

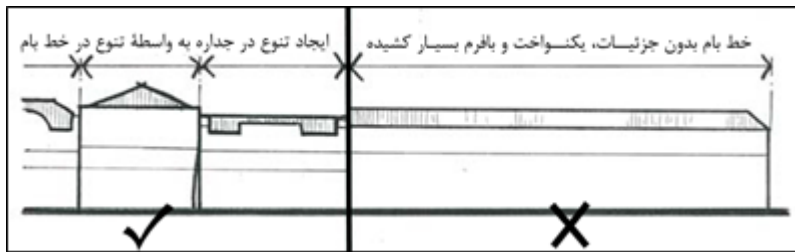
بازشو درون آن، به وسیلهٔ ایجاد فرورفتگی، پیشامدگی در نما و اجزاء و عناصر ریتم های افقی و عمودی، نما را به لحاظ بصری متنوع کرد.

- در جداره ها و دیوارهای فاقد بازشو یا قسمت هایی از نما با طول بیش از ۴.۵ متر ، باید با کمک تمهیدات ویژه ای برای ایجاد جذابیت و تداوم بصری و تنوع در نمای خیابان اقدام نمود. این تمهیدات می تواند شامل موارد زیر باشد(دیواره های حیاط با طول بیش از ۵ متر نیز شامل این موارد می گردد):

- تفکیک به کمک عقب نشینی ها یا بیرون زدگی های قسمتی از نما
- مد نظر قراردادن اجزاء خاص ساختمان ها از قبیل بالکن ها، رواق ها، سایبان ها، برج ها، ورودی ها و غیره که از نظر بصری باعث شکسته شدن نما به قسمت های کوچکتر می شوند.
- با کمک نقاط تمرکز بصری ساختمان ها که شامل ویژگی های متمایز کننده ورودی های و غیره می شود.
- تغییر خط بام ها
- تغییر مصالح
- عناصر ساختمانی ایجاد کننده مفاصل و ریتم از قبیل پنجره ها، درها، ورودی ها و ...
- مصالح ساختمانی تزئینی مانند کاشی و کارهای فلزی
- چراغ های دیواری با پایهٔ تزئینی
- گلدان های آویزان
- قاب بندی
- نوارهای ممتد در طول نماها
- پاسنگ (ازاره)
- تورفتگی های کم عمق
- قسمت های ویژه برای کاشت گیاهی

- استفاده از خط بام (جان پناه) بدون جزئیات و با فرم بسیار کشیده مجاز نمی باشد.

نماد گرایبی

- نمادگرایی صریح برای بافت های تاریخی توصیه می شود. منظور از نماد گرایی صریح استفاده از فرم های معماری سنتی کاشان مانند بادگیر می باشد به نحوی که در نگاه اول تداعی کننده فرم بادگیر باشد.

- نماد گرایی ضمنی برای بافت های جدید توصیه می شود. منظور از نماد گرایی ضمنی برداشت مفهومی و انتزاعی از فرم های معماری سنتی کاشان می باشد.

